

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 23. martā
(OR. en)

7426/22
ADD 1

AGRI 111
ENV 255
AGRIFIN 33
AGRIORG 35
SOC 180
COH 23
ALIM 2
COHAFA 36
DEVGEN 54

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 133 final Annexes 1 to 2
Temats:	PIELIKUMI dokumentam KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI Pārtikas nodrošinājuma garantēšana un pārtikas sistēmu noturības stiprināšana

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 133 *final Annexes 1 to 2*.

Pielikumā: COM(2022) 133 *final Annexes 1 to 2*

Briselē, 23.3.2022.
COM(2022) 133 final

ANNEXES 1 to 2

PIELIKUMI

dokumentam

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI,
PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN
REĢIONU KOMITEJAI**

Pārtikas nodrošinājuma garantēšana un pārtikas sistēmu noturības stiprināšana

1. PIELIKUMS

GLOBALAIS PĀRTIKAS NODROŠINĀJUMS UN ES LAUKSAIMNIECĪBAS UN PĀRTIKAS ĶĒDE

Situācija Eiropas Savienībā

ES lielā mērā var pati sevi nodrošināt ar galvenajiem pārtikas produktiem. ES ir galvenā kviešu un miežu eksportētāja un lielā mērā nodrošina citas savam patēriņam vajadzīgās pamatkultūras, piemēram, kukurūzu un cukuru. ES lielā mērā var pati sevi nodrošināt ar dzīvnieku izcelsmes produktiem — piena un gaļas produktiem (izņemot aitas un kazas gaļu un jūras produktus), jūras produktiem, augļiem un dārzeņiem (persiki, nektarīni, āboli, tomāti, apelsīni).

Tomēr dažu konkrētu produktu gadījumā ES ir ievērojama neto importētāja. Dažos gadījumos importētos produktus ir grūti aizstāt apjoma, importa avotu, kvalitātes vai izmaksu ziņā. Tas attiecas uz tropu produktiem (tropu augļi, kafija, kakao), zivju produktiem, barību un dažādām piedevām, piemēram, vitamīniem un aminoskābēm, kas ir svarīgas dzīvnieku barības produktu un pārtikas ražošanai. Proti, 2021./2022. gadā 22 % barības proteīna izcelsme ir ārpus ES, bet eļļas augu sēklām (galvenokārt sojai) šī attiecība sasniedz 75 %¹.

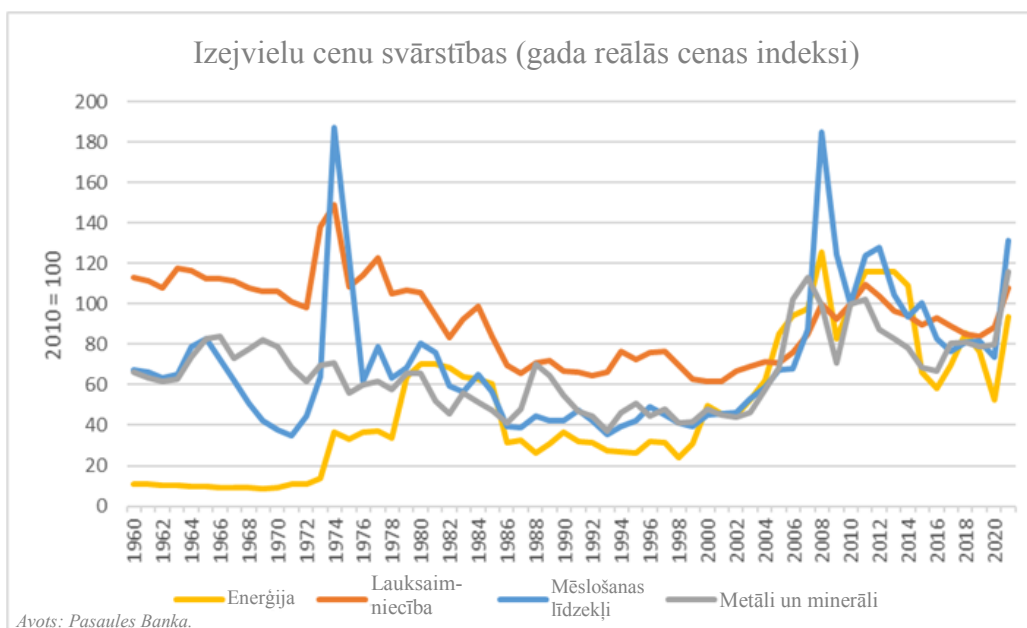
Globālā izejvielu cenu pieauguma ietekme

Pašreizējam **vispārējam izejvielu cenu kāpumam** ir dažas līdzības ar 2008. gada pārtikas izejvielu cenu straujo pieaugumu, ņemot vērā to, ka tas vispārēji ir augsts, notiek vienlaikus un ir vērojams visu izejvielu cenu liels svārstīgums. Tagad tāpat kā toreiz lauksaimniecības produktu ražošanas resursu cenu pieaugums ir vairākkārtējs pārtikas cenu pieaugums, un tas vēlreiz norāda uz problēmu, ar ko saskaras ražotāji, kuriem ir grūtības un kavējumi pārtikas ķēdes cenu pārnesē, vienlaikus radot būtisku pārtikas cenu pieaugumu.

1. diagramma. Izejvielu cenu svārstības

---

¹ ES barības proteīna bilance, AGRI ĢD.

Tomēr starp šiem diviem gadījumiem ir dažas būtiskas atšķirības. **Būtiskāko lauksaimniecības preču attiecīgie krājumu apmēri šobrīd ir augstāki.** Lai gan galveno pamatpreču krājumi pēdējo četru gadu laikā ir nedaudz samazinājušies, krājumu attiecība pret izmantošanu nebūt nav tuvu līmenim, kāds bija pirms 2008.–2010. gada cenu kāpuma, pat ņemot vērā to, ka Ukraina un Krievija šajā tirdzniecības gadā pilnībā neveiks piegādes uz tirgiem.

Izejvielu tirgu regulējums un pārredzamība ir ievērojami uzlabojusies kopš 2008. gada paziņojuma “Pārtikas cenas Eiropā”², kas tika sagatavots pēc pārtikas cenu kāpuma 2007./2008. gadā. Tajā laikā Komisija ieteica **veicināt pārtikas piegādes ķēdes konkurētspēju**, nodrošināt konkurences un patērētāju aizsardzības noteikumu stingru izpildi, pārskatīt un vajadzības gadījumā **uzlabot regulējumu par pārtikas piegādes ķēdes darbību**, uzlabot patērētāju informēšanu un atturēt no spekulācijām lauksaimniecības preču un atvasināto instrumentu tirgos. Visi šie ieteikumi ir iestrādāti leģislatīvos un politikas pasākumos (sk. 2. pielikumu), kas ir stabils sākumpunkts mūsdienu satricinājumu pārciešanai.

Augsto enerģijas cenu ietekme uz ES lauksaimniecību un zivsaimniecību

Papildus tiešajai ietekmei, ko rada **enerģijas cenu** kāpums, pārtikas nozare ir pakļauta vairāku produktu un pakalpojumu izraisītajai ietekmei uz cenu pieaugumu. Pārtikas nozare ir galvenā mēslošanas līdzekļu un fitosanitāro produktu, kā arī iekārtu un pārtikas iepakojšanas materiālu patērētāja, un to ietekmē transportēšanas izmaksu kāpums.

Mēslošanas līdzekļu izmaksu pieauguma ietekme ir bijusi īpaši akūta. Mēslošanas līdzekļi veido 18 % no laukaugu saimniecību ražošanas resursu izmaksām (2017.–2019. gada vidējais rādītājs). Dabaszāģe ir galvenais slāpekļa mēslošanas līdzekļu cenas noteicošais faktors. Tā veido 60–80 % no mainīgajām to ražošanas resursu izmaksām. Augstas dabaszāģes vairumtirdzniecības cenas rada augstas mēslošanas līdzekļu cenas (slāpekļa mēslošanas līdzekļu, kā arī urīnvielas (karbamīda) cenas sasniedza augstāko

² COM(2008) 821, galīgā redakcija.

līmeni, kas bija līdzīgs 2007.–2008. gada finanšu krīzē novērotajam līmenim). Daži ES mēslošanas līdzekļu ražotāji uz laiku ir apturējuši ražošanu, jo enerģijas izmaksas bija pārāk augstas. Minerālmēsli (fosfāta un vēl jo vairāk kālija) cenas ir mazāk saistītas ar enerģijas cenām, lai gan tās ir pakļautas ietekmei, ko rada Krievijas un Baltkrievijas nozīme ražošanā pasaules līmenī.

Lai gan ES no Krievijas importē mēslošanas līdzekļus 3 miljardu EUR vērtībā, paļaušanās uz slāpekļa mēslošanas līdzekļu importu joprojām ir ierobežota, un vairāk nekā 90 % no ES patēriņa nodrošina ES iekšzemes rūpniecība. Tomēr rūpniecība ir ļoti atkarīga no Krievijas izcelsmes gāzes.

Zivsaimniecības nozari arī smagi ietekmē kuģu degvielas cenu pieaugums. Kuģu degvielas cena ir sasniegusi pēdējo divu desmitgažu augstāko līmeni, tā ir palielinājusies par 100 % salīdzinājumā ar vidējo cenu 2021. gadā. Pie šāda degvielas cenu līmeņa lielākā daļa ES flotes segmentu ir zem peļņas sliekšņa un nevar segt savas darbības izmaksas. Elektroenerģijas izmaksu pieaugums ir nopietna problēma **akvakultūras nozarē** (ūdens sūkņošana un cirkulācija) un apstrādes nozarēs (ražošanas līnijas un uzglabāšanas/saldēšanas iekārtas).

Lauku saimniecību ienākumu stāvoklis

ES lauksaimniecībā 2021. gadā laba ražošanas līmeņa un cenu rezultātā palielinājās lauku saimniecību ienākumi uz vienu strādājošo salīdzinājumā ar 2017.–2019. gada vidējo rādītāju. **Ļoti krasais ražošanas resursu izmaksu pieaugums** izdara spiedienu uz peļņu, kas ir izteikts lopkopības, jo īpaši cūkgaļas, un akvakultūras produktu ražotāju gadījumā, jo barības cenas šajās nozarēs jau tāpat ir daudz augstākas. Tāpēc paredzams, ka **vidējie lauku saimniecības ienākumi uz vienu strādājošo 2022. un 2023. gadā** samazināsies, izdzēšot 2020. un 2021. gadā gūtos ieguvumus, un lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju gadījumā šis samazinājums būs vēl smagāks.

Loģistikas un citu ražošanas resursu izmaksu pieaugums

Pārtikas produktu ražotāji, tirgotāji un mazumtirgotāji saskaras ar lielākām transporta un loģistikas (beztaras, konteineru vai gaisa pārvadājumu) izmaksām. Covid-19 sekas un tai sekojošā spēcīgā ekonomikas atveseļošanās radīja jūras kravu pārvadājumu sastrēgumu. Turpinoties traucējumiem Melnajā jūrā, jūras kravu pārvadājumi būs vēl vairāk noslogoti. Izmaksas pieaug arī par citiem ražošanas resursiem, piemēram, iepakojšanas izmaksas (koka tara +37 %, papīra un celulozes ražošana +26 %, plastmasa +13 %)³. Tiek ziņots, ka liela nozīme ir arī darbaspēka trūkim un grūtībām atrast darba ņēmējus ES pārtikas ražošanas nozarē (+ 62 % brīvo darbvietu ražošanas nozarē).

Augošās ES pārtikas cenas

Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi ir tas, ka kopš 2021. gada vasaras **patērētāju pārtikas cenas ir palielinājušās**, 2022. gada februārī sasniedzot 5,6 % gadā, kas ir augstākais rādītājs kopš Covid-19 pandēmijas sākuma. Pārtika ir svarīgs vispārējās inflācijas (SPCI⁴) komponents, un tās īpatsvars ES 27 dalībvalstīs ir vidēji 16 %, kam var pieskaitīt

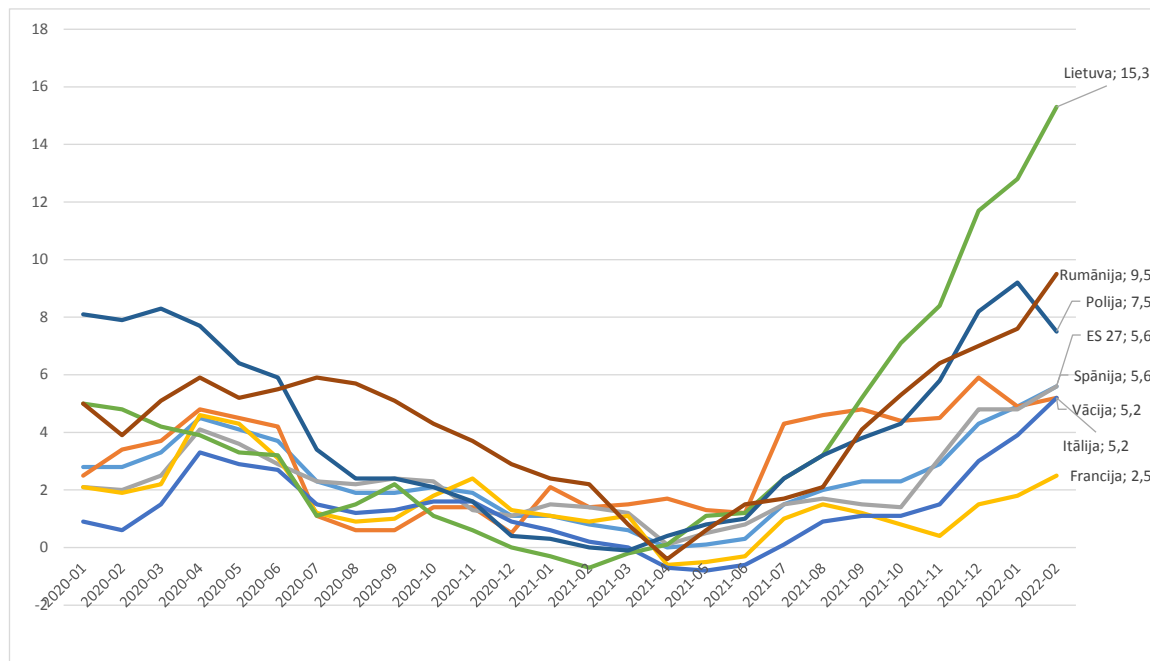
³ <https://www.fooddrinkeurope.eu/wp-content/uploads/2022/03/Economic-Bulletin-on-Input-Costs-NovDec-2021-FINAL-public-version.pdf>.

⁴ Saskaņotais patēriņa cenu indekss.

vēl 6 % par ēdināšanu. Salīdzinājumam — enerģijas izmaksas mājokļos un transportā veido 10 % no vidējā majsaimniecību groza.

Dalībvalstis tiek ietekmētas atšķirīgi atkarībā no to attiecīgā valsts ekonomiskā konteksta, to pārtikas piegādes ķēžu struktūras un nacionālo patērētāju pieprasījuma tendencēm.

2. diagramma. Pārtikas cenu inflācija pa dalībvalstīm

Avots: [Eurostat](#) (atsevišķas dalībvalstis).

Ukraina, Krievija un globālais pārtikas nodrošinājums

Krievijas iebrukums Ukrainā papildināja spiedienu jau tā saspringtajos (enerģijas) izejvielu tirgos un inflācijas spiedienu⁵. Turklāt tas ietekmē globālo pārtikas nodrošinājumu: **Ukraina un Krievija** ir svarīgi pasaules graudu un eļļas augu tirgus dalībnieki. Ukraina veido 10 % no pasaules kviešu tirgus, 13 % no miežu tirgus, 15 % no kukurūzas tirgus, un tā ir vissvarīgākā saulespuķu eļļas tirgus dalībiece (vairāk nekā 50 % no pasaules tirgus). Attiecībā uz Krieviju šie skaitļi ir attiecīgi 24 % (kvieši), 14 % (mieži) un 23 % (saulespuķu eļļa). Krievija ir arī nozīmīgs balto zivju eksportētājs, jo īpaši mintāja pārstrādes rūpniecībai (16 % no piegādes apjoma).

Ziemeļāfrika un Tuvie Austrumi vairāk nekā 50 % no graudaugiem importē no Ukrainas un Krievijas. Austrumāfrikas valstis 72 % graudaugu importē no Krievijas un 18 % — no Ukrainas. Ukraina ir arī nozīmīgs kukurūzas (barības) piegādātājs Eiropas Savienībai un Ķīnai.

⁵ Plaša analīze ir atrodama Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas informatīvajā piezīmē “The importance of Ukraine and the Russian Federation for global agricultural markets and the risks associated with the current conflict” [Ukrainas un Krievijas Federācijas nozīme pasaules lauksaimniecības tirgos un ar pašreizējo konfliktu saistītie riski], 2022. gada 11. marts, <https://www.fao.org/3/cb9013en/cb9013en.pdf>, vai dokumentā “The Ukraine Conflict and Global Food Price Scares” [Ukrainas konflikts un pasaules pārtikas cenu kāpums], R. Vos, J. Glauber, M. Hernandez, un D. Laborde, 2022. gada 1. marts, <https://www.foodsecurityportal.org/node/1921>.

Ukraina ir ES ceturtais lielākais pārtikas piegādātājs un galvenais graudaugu (52 % no ES kukurūzas importa, 19 % mīksto kviešu), augu eļļas (23 % no ES importa) un eļļas augu sēkļu (22 % no ES importa, jo īpaši 72 % no ES rapša importa) avots. Krievija uz ES eksportē mazāk.

Ņemot vērā Ukrainas nozīmi starptautiskajā tirdzniecībā, Ukrainas lauksaimnieciskās ražošanas un loģistikas traucējumi kopā ar kravu pārvadājumu un apdrošināšanas izmaksu pieaugumu **būtiski ietekmē pasaules tīrgus** un tādējādi arī graudu cenas. Kopš konflikta sākuma jau ir konstatēts straujš labības cenu kāpums pasaulē, pārsniedzot 2007./2008. gada cenas. Šāda situācija apdraud ne tikai pārtikas piegādi Ukrainas iedzīvotājiem, bet arī to trešo valstu pārtikas nodrošinājumu, kuras ir atkarīgas no izejvielu importa no Ukrainas.

Krievijas iebrukums Ukrainā smagi ietekmē Ukrainas lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu. Papildus cilvēku upuriem, kara radītiem postījumiem un briesmām trūkst darbaspēka, kas varētu strādāt lauku saimniecībās un uz laukiem, arī kaimiņos esošajās dalībvalstīs. Trūkst būtisku ražošanas resursu, un tos ir grūti vai neiespējami iegūt. Ukrainā 2022. gadā izšķiroša nozīme būs spējai sēt vasarājus un novākt gan vasarājus, gan ziemājus, un kara sekas, visticamāk, būs jūtamas vairākus gadus un ne tikai karā izpostītās infrastruktūras un loģistikas sistēmu dēļ. Krievijā, lai gan karš nekaitē ražošanai, saglabājas neskaidrība par tās spēju eksportēt lielos apmēros pa Melno jūru.

Pārtikas nodrošinājums globālā kontekstā

Pārtikas nodrošinājums joprojām rada arvien lielākās bažas pasaules mērogā. Apvienoto Nāciju Organizācija ir uzsvērusi, ka klimata pārmaiņas un biodaudzveidības zudums ir galvenais globālais apdraudējums pārtikas nodrošinājumam⁶. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO) ziņo, ka 811 miljoni cilvēku joprojām pastāvīgi nesaņem pietiekamu uzturu un ka dažādu iemeslu kombinācija rada grūtības virzībā uz ilgtspējīgas attīstības mērķa Nr. 2 “Bada izskaušana” sasniegšanu. Paredzams, ka klimata pārmaiņas pasliktinās situāciju, ja netiks veikti efektīvi klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumi. Augošajām pārtikas cenām ir tūlītēja ietekme uz iedzīvotājiem jaunattīstības valstīs, kā arī vismazāk attīstītajās valstīs, kas ir atkarīgas no pārtikas iepirkšanas. **FAO pārtikas cenu indekss**, kas parāda izejvielu starptautisko cenu izmaiņas pa mēnešiem, **liecina par arvien sarežģītāku situāciju**: 2022. gada februārī tas bija vidēji 140,7 punkti, kas ir **augstākais jebkad sasniegtais punkts** un 3,1 punkts virs iepriekšējā augtākā punkta 2011. gada februārī.

Lai gan tiek ziņots, ka valstīm, kuras galvenokārt patērē Ukrainas un Krievijas kviešus, ir krājumi vairākiem mēnešiem, **cenu pieaugums jau ir jūtams** valstīs, kas ir nestabilā situācijā, piemēram, Sīrijā un Libānā, kā arī Alžīrijā.

2021. gadā pārtikas nodrošinājuma trūkums pasaulē sasniedza vēl nepieredzētu līmeni — vairāk nekā 161 miljonam cilvēku bija vajadzīga steidzama pārtikas palīdzība, un gandrīz 0,6 miljoni cilvēku saskārās ar badam līdzīgiem apstākļiem. Šī situācija var pasliktināties vēl vairāk, ja pārtikas cenas turpinās pieaugt.

---

⁶ <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/chapter-5/>, <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca3129en/>.

2. PIELIKUMS

TURPMĀKIE PASĀKUMI, KAS IZRIET NO KOMISIJAS 2008. GADA PAZIŅOJUMA EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI "PĀRTIKAS CENAS EIROPĀ" (COM/2008/0821 GALĪGĀ REDAKCIJĀ)

2008. gada paziņojumā paustie ieteikumi	Turpmākie pasākumi
<p>Veicināt pārtikas piegādes ķēdes konkurētspēju</p>	<p>Secīgas KLP reformas (2008., 2013., 2021. gads)</p> <p>Augsta līmeņa forums par pārtikas apgādes ķēdes labāku darbību (2010.–2019. gads)</p> <p>Brīvās tirdzniecības nolīgumi (piem., ar Japānu, Vjetnamu, Singapūru, Kanādu, Meksiku, DAK EPN valstīm), kuru rezultātā tiek atvērts tirgus un mazināti ar tarifiem nesaistīti šķēršļi pārtikas eksportam.</p> <p>Tirgus uzraudzība un Vienotā tirgus noteikumu izpildes panākšanas darba grupas izveide</p> <p>Programma <i>InvestEU</i>: atbalsts lauksaimniecības pārtikas MVU, izmantojot <i>EEN</i> tīklu, un piekļuve finanšu instrumentiem.</p> <p>ES partnerība par prasmēm lauksaimniecības pārtikas jomā</p> <p>ES Rīcības kodekss par atbildīgu pārtikas uzņēmējdarbības un tirgvedības praksi</p>
<p>Nodrošināt, ka Eiropas Komisija un valstu konkurences un patērētāju aizsardzības iestādes enerģiski un saskaņoti izpilda konkurences un patērētāju aizsardzības noteikumus pārtikas piegādes tirgos</p>	<p>Komisija vairākos gadījumos iejaucās pārtikas tirgos un piemēroja sankcijas par paralēlās tirdzniecības ierobežojumiem.</p> <p>Komisija un valstu konkurences iestādes pārtrauca vairākas valstu protekcionalisma iniciatīvas attiecībā uz pārtikas produktiem.</p> <p>Komisija atļāva apvienot dažus lauksaimniecības ražošanas resursus (piem., kultūraugu aizsardzības līdzekļus) un dažus pārtikas produktus un dzērienus (piem., pienu, alu), ievērojot aizsardzības līdzekļus, kas aizsargā cenu konkurenci, izvēli un inovāciju.</p> <p>Visaptverošs Komisijas pētījums par mūsdienu mazumtirdzniecības nozares koncentrāciju un par to, kā 2004.–2012. gadā attīstījās patērētājiem pieejamā izvēle un jauninājumi</p>

<p>Vajadzības gadījumā pārskatīt noteikumus ES un/vai valsts līmenī, ja konstatēts, ka tie var radīt problēmas pārtikas piegādes ķēdes darbībā</p>	<p>veikalu plauktosⁱ.</p> <p>Lauksaimniecības tirgu jautājumu darba grupas ziņojums “Tirgus darbības rezultātu uzlabošana: lauksaimnieku stāvokļa uzlabošana piegādes ķēdē” (2016. gads)ⁱⁱ.</p> <p>Konkurences noteikumu precizēšana TKO regulāⁱⁱⁱ (tirgu kopīga organizācija), 2018., 2021. gads.</p> <p>Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/633 (2019. gada 17. aprīlis) par negodīgu tirdzniecības praksi starpuņēmumu attiecībās lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē.</p> <p>Pārtikas nekaitīguma noteikumu vienkāršošana, tai skaitā Atbilstības pārbaude par vispārējiem pārtikas aprites tiesību aktiem.</p>
<p>Nodrošināt labāku informāciju patērētājiem, publiskā sektora iestādēm un tirgus dalībniekiem, izveidojot pastāvīgu Eiropas pārtikas preču monitoringu un piegādes ķēdi</p>	<p>Sešu lauksaimniecības tirgus novērošanas centru^{iv} un <i>AGRIFOOD</i> datu portāla izveide.</p> <p>Regulāru īstermiņa perspektīvas ziņojumu publicēšana^v.</p> <p><i>Eurostat</i> pārtikas cenu uzraudzības instrumenta izveide^{vi}.</p> <p>Uzlaboti noteikumi attiecībā uz lauksaimniecības produktu tirgus pārredzamību (Komisijas Regula (ES) 2019/1746; 2021. gada grozījumi TKO regulā¹).</p> <p>Starptautiskās Lauksaimniecības tirgu informācijas sistēmas (<i>AMIS</i> — sk. 3. iedaļu) izveide: <i>Eurostat</i> dati par pārtikas cenām.</p>
<p>Izskatīt pasākumus, lai novērstu spekulāciju, kas kaitē komercuzņēmumiem lauksaimniecības preču tirgos</p>	<p>Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES, ar ko stiprina investoru aizsardzību un uzlabo finanšu tirgu darbību, padarot tos efektīvākus, noturīgākus un pārredzamākus.</p> <p>Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2021/338 groza Direktīvu 2014/65/ES, lai palīdzētu atgūties no Covid-19 krīzes.</p> <p>Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu.</p> <p>Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem</p>

	instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem piemēro plašam <i>OTC</i> atvasināto instrumentu lokam, tai skaitā dažiem preču atvasinātajiem instrumentiem, tādējādi palielinot <i>OTC</i> darījumu ar atvasinātajiem instrumentiem pārredzamību.
--	--

-
- i https://ec.europa.eu/competition/sectors/agriculture/retail_study_report_en.pdf .
  - ii https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/amtf-report-improving-markets-outcomes_en.pdf.
  - iii Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju.
  - iv https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets/overviews/market-observatories_lv.
  - v https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets/outlook/short-term_lv.
  - vi https://ec.europa.eu/growth/sectors/food-and-drink-industry/competitiveness-european-food-industry/european-food-prices-monitoring-tool_en.